

شهرداری از طرح‌های ضربتی منسوخ در مواجهه با آسیب‌های اجتماعی فاصله بگیرد/ از راهکارهای بگير و ببند مدت‌هاست رهایی پیدا کرده‌ایم/ رفع موقت آسیب‌ها، باعث عمیق‌تر شدن معضلات می‌شود

به گزارش خبرنگار ایلنا، آسیب‌های اجتماعی از جمله پدیده‌هایی است که در زیربوست شهرها اتفاق می‌افتد، پدیده‌هایی که اگرچه قابل کنترل هستند، اما برای رفع این آسیب‌ها نیاز به شناسایی علمی و عملی آن‌ها وجود دارد و این امر نیز مستلزم وجود برنامه‌های مناسب، تعامل صحیح و مناسب بین سازمان‌های متعدد است.

اگرچه آسیب‌های اجتماعی شامل موضوعات متعددی است، اما موارد اولویت‌داری در بین آسیب‌های اجتماعی وجود دارد که زیر بوست شهر نیست و کاملاً عیان است مانند معنادان متحاهر، کودکان کار و متکدیان و از آنجا که آسیب‌های اجتماعی معلول یک علتی هستند باید به صورت ریشه‌ای این علت‌ها را رفع کرده تا بتوان آسیب‌های اجتماعی را برطرف کرد و همانطور که در گذشته نیز شاهد بودیم طرح‌های ضربتی و فوریتی اگرچه به صورت مقطعی می‌تواند اثرگذار باشد، اما در درازمدت نه تنها باعث از بین رفتن آن آسیب نمی‌شود، بلکه ممکن است باعث افزایش آن آسیب‌ها نیز شود.

شهردار در دوره جدید مدیریت شهری، قصد دارد با راه‌اندازی فرارگاه اجتماعی طی یک دوره شش ماهه با هم‌افزایی بین دستگاه‌ها چهره شهر را از آسیب‌های اجتماعی چون کودکان کار، متکدیان و معنادان متحاهر منزه و پاک کند.

«محسن منصوری» استاندار تهران نیز در این راستا اعلام کرده است؛ بخشی از اقدامات در فرارگاه اجتماعی جهادی و فوری است و قصد دارند در کمترین زمان ممکن این اقدامات شکل بگیرد و عزم همه دستگاه‌ها بر این است که انشالله در کمتر از شش ماه سیمای استان تهران با اولویت شهر تهران از بعضی از معضلات مانند کودکان کار و خیابان، متکدیان و معنادان متحاهر که منجر به آزرده شدن خاطر مردم می‌شوند پاک شود.

«امین شاهرخی» مدیرکل سازمان بهزیستی استان تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا درباره اجرای طرح‌های ضربتی برای رفع آسیب‌های اجتماعی گفت: دکتر زاکانی برای این موضوع با بهزیستی نیز مشورت کرده‌اند. دغدغه شهردار تهران این است که چهره شهر زیبا باشد طبیعی است که هر شهرداری نیز چنین تفکر و اندیشه‌ای داشته باشد و این جای تقدیر دارد.

وی با بیان اینکه شهردار تهران در این خصوص دغدغه‌مند است، ادامه داد: این موضوع قابل تقدیر است و شهرداری با تمام وسعت کاری که دارد یکی از دغدغه‌هایش موضوع کودکان کار شده است و این یک فرصت مناسب است و ما از این جهت خوشحالیم که شهرداری نیز در این زمینه با ما همراه است.

مدیرکل بهزیستی استان تهران خاطرنشان کرد: مسئولیت شهر هم با شهردار است و ما نیز در کنار شهرداری باید کمک کنیم و با ارائه مشاوره‌های صحیح و در فرآیندهای اجرایی نیز همکاری و همراه شهرداری تهران باشیم. در خصوص کودکان کار بخش عمده‌ای از وظایف بر عهده سازمان بهزیستی است و در این فرآیند تاکنون شهرداری به ما خیلی کمک کرده است، از جمله بهاران ۹ و ۵.۸ را برای این منظور در اختیار ما قرار داده است.

وی در پاسخ به این سوال که در گذشته هم طرح‌های ضربتی برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی از جمله ساماندهی کودکان کار و خیابان نمرخیز نبوده است، با توجه به طرح‌های ناموفق گذشته آیا ممکن است این طرح هم به نتیجه نرسد، گفت: ما این موضوع را به شهرداری توضیح داده‌ایم که از آن طرح‌های قدیمی منسوخ شده فاصله بگیرد، چرا که دیگر از اقدامات ببند و بزن و برو که باعث بروز آسیب‌های بیشتر شده است رهایی پیدا کرده‌ایم و فرآیندها در حال حاضر علمی و نظام‌مند شده است طرح‌ها ما دانش محور است و براساس قوانین و قواعد خاص در حال اجرا است.

شاهرخی با بیان اینکه شهردار تهران نیز همه توضیحات ما در این خصوص را پذیرفته است و اعلام کردند که در این زمینه همراه ما هستند، تصریح کرد: در فرآیند ساماندهی کودکان کار، بهزیستی حضور دارد و شهرداری هم به ما کمک می‌کند، ما نیز به شهرداری توصیه کردیم که از ساختمان‌های بهاران در مناطق مختلف برای نگهداری کودکان کار استفاده شود و شهرداری نیز این پیشنهاد ما را پذیرفت.

وی درباره معنادان متحاهر خاطرنشان کرد: درباره معنادان متحاهر نیز به شهرداری پیشنهادی را ارائه کردیم و گفتیم در بحث ماده ۱۵ که موضوع نگهداری اختیاری معنادان است، مسئولیت برعهده بهزیستی است، اما در خصوص مراکز ماده ۱۶ اگرچه مجوزهای لازم از سوی بهزیستی برای این مراکز صادر می‌شود و نظارت هم بر آن‌ها دارد، اما نگهداری این افراد در مراکز ماده ۱۶ با توجه به اینکه معنادان متحاهر مجرم هستند و باید طبق قانون در جایی نگهداری شوند باید ارگانی این کار را انجام دهد که توانایی نگهداری این افراد را داشته باشد، بهزیستی که نیروی نظامی ندارد تا بتواند از این افراد متخلف نگهداری کند بنابراین طبق فرامین مقام معظم رهبری سایر دستگاه‌ها باید در این زمینه به سازمان بهزیستی کمک کنند از همین رو در صحبت‌هایی که با شهردار تهران داشتیم فرار شد، شهردار تهران از نیروهای سپاه نیز در این زمینه استفاده کند و بنابراین در این زمینه از نیروهای سپاه، بسیج و نیروی انتظامی نیز کمک گرفته می‌شود.

«حسین ایمانی جاجرمی» جامعه‌شناس شهری در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا درباره اجرای این طرح‌های ضربتی گفت: گاهی اوقات تعریف ما از آسیب‌های اجتماعی تعریف جامعه شناختی است و آسیب اجتماعی را برآمده از عواملی مانند فاصله طبقاتی، مناطق فقیر و محروم و... می‌دانیم، اما گاهی اوقات هم ممکن است آسیب اجتماعی را یک لکه تنگ بدانیم و می‌خواهیم لکه‌گیری در این خصوص انجام شود. این نشان می‌دهد که یک برخورد سوری با قضیه صورت خواهد گرفت چراکه تا ریشه‌ها تغییر نکند، مشکل حل نخواهد شد و آسیب‌های اجتماعی معلول یک شرایط است.

وی با اشاره به رفع علت‌های آسیب اجتماعی گفت: رفع شکاف طبقاتی و رفع طیفات محروم از عهده شهرداری و دستگاه‌های نظامی و انتظامی ساخته نیست و باید بگویند برای این موارد چه برنامه‌ای دارند و چه اقدام مشترکی می‌خواهند یا دیگر وزارتخانه‌ها مانند وزارت آموزش و پرورش، وزارت صنایع و... داشته باشند. شهرداری یک دستگاه محلی است اما بخشی از مشکلات شهر تهران به نظر می‌رسد به دلیل مهاجرت‌های گسترده‌ای است که به تهران می‌شود و باید برای این موضوع فکر اساسی شود.

این جامعه‌شناس شهری در پاسخ به این سوال که آیا می‌توان با طرح‌های ضربتی آسیب‌های اجتماعی را حل کرد، گفت: قطعاً اگر عوامل ساختاری که باعث بروز این مشکلات است را رها کنیم هیچ اتفاق خاصی رخ نخواهد افتاد، البته ممکن است برای مدت کوتاهی به طور مثال یک هفته یا دو هفته بتوان با این طرح‌های ضربتی چهره شهر را تغییر دهیم، اما تا جایی که می‌دانیم معمولاً در این طرح‌های ضربتی این افراد را جمع آوری و در یک مکان نگهداری می‌کنند و از آنجا که منابع مالی زیادی می‌خواهد و نیازمند مکان‌های گسترده برای نگهداری این افراد است باید دید برای این موضوع فکری شده است.

جاجرمی با بیان اینکه به نظر می‌رسد این موضوع رویکرد دقیقی نباشد، خاطرنشان کرد: باید گفت که به طور موقت این طرح‌های ضربتی پاسخگو است و شکی در آن نیست اما به طور ریشه‌ای این طرح‌ها نمی‌تواند آسیب اجتماعی را کم یا برطرف کند. بیش از این نیز چنین طرح‌هایی اجرا شده و از آنجا که این طرح‌ها گاهی با شکست نیز همراه هستند باعث می‌شود، این مسئله عمیق‌تر شود.

وی ادامه داد: وقتی به طور ریشه‌ای با یک موضوع برخورد نمی‌شود ممکن است باعث بخش شدن و گسترش آن مسئله شود. رفع آسیب‌های اجتماعی موارد گفتگویی است و باید در نتیجه گفتگو به برنامه‌های مشخصی برای رفع آن برسیم. همچنین باید برنامه مشترک بین دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های مدنی تدوین شود و صرفاً یک بخش نمی‌تواند مسائل اجتماعی را رفع کند چراکه مسائل اجتماعی بسیار پیچیده است و نباید مسائل اجتماعی را ساده فرض کرد. ریشه بسیاری از این آسیب‌های اجتماعی به دهه ۳۰ یا ۴۰ باز می‌گردد که حل نشده باقی مانده است و تا حل نشود این مشکلات و آسیب‌ها وجود خواهد داشت.

این جامعه‌شناس خاطرنشان کرد: از سوی دیگر وقتی این افراد را عامل آسیب‌های اجتماعی در نظر بگیریم حل مسئله را سخت‌تر خواهد کرد و هرامکانی که بتوانیم با کمک این افراد مشکل را حل کنیم از بین می‌رود، چراکه عموم برنامه‌های موفق بیشتر روی پیوند این افراد با اجتماع بنا شده است نه روی طرد این افراد از جامعه. همین الان هم جامعه این افراد را از خود رانده و مسئله را تشدید کرده است. این افراد عموماً از ارتباطات اجتماعی بسیار ضعیف برخوردار هستند و باید برای گرداندن این افراد به اجتماع فکری شود تا این افراد دوباره یک شهروند عادی تلقی شوند.

وی ادامه داد: قطعاً قصد این افراد در مدیریت جدید شهری خیر است و ما امیدواریم با اقدامات کارشناسی این طرح اجرا شود و این خیلی خوب است که شهرداری احساس مسئولیت کرده و می‌خواهد وارد میدان شود اما این کار یک کار شراکتی است و یک کار مبتنی بر درک مسئله است و امیدواریم به این مسائل با رویکرد اجتماعی نگاه کنند تا موفق شوند.

نویسنده : مجتبی کدی، تاریخ ارسال : سه شنبه 18 آبان 1400 ساعت 11:11 قبل از ظهر